

Zmiana treści 9.05.2005. M

sporz. karty uwawik. M v'2005

poprzedni nr. d: 988/1722

9/5

GENERAL ELŻBIETY ZAWACKIEJ
Muzeum Pomorskie Armii Krajowej
Wojskowej Służby Polek
Podmurna 93. tel. 0048 56 65 22 186
zawac'

Nr r-ku 82 1090 1506 0000 0000 5002 0244

Bydgoszcz
"Miecz i Pług"

++ Robiński Mieczysław
ps. "Wilezur", "Kruk II"

M: 988 / 1722 Pom.
1

IS ZAWARTOŚCI TECZKI —

Robinski Mieczysław
T: K: 988/1722 Poln
Bydgoszcz „Ol i P”

I/1. Relacja

k. 3 s. 1-3

I/2. Dokumenty (sensu ścisłego) dotyczące osoby relatora —

I/3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące osoby relatora —

II. Materiały uzupełniające relację

k. 1 s. 1-5

III/1 – Materiały dotyczące rodziny relatora —

III/2 – Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III/3 – Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III/4 – Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 r. —

III/5 – Inne... —

IV. Korespondencja —

V. Nazwiskowe karty informacyjne k. 1

VI. Fotografia - obłitek i ikonografii =

I/1. Relegia: Robiniski Mieczysław.

- Życiorys Robiniskiego Mieczysława opracowany przez
Pogława Chrząnowickiego (?), msp. kopia

k.3s.1-3

Robiński Mieczysław ps. "Wilk", "Wilczur", "Kruk II" /1899-1985/, zastępca Komendanta Pomorskiego Okręgu "MiP" /ZORMiP/, Komendant Pomorskiego Okręgu "MiP" /ZORMiP/.

Urodzony 5.07.1899 r. w Bydgoszczy, syn Zygmunta i Pauliny z d. Wojciechowskiej. W maju 1917 r. ukończył 6 klas Gimnazjum Klasycznego. W dniu 10.06.1917 r. wcielony do armii niemieckiej. Po przeszkoleniu przydzielony do 42 pp i skierowany na front zachodni. W dniu 5.04.1918 r. zdezerterował i oddał się w ręce francuskie. Następnie w Armii Polskiej gen. Józefa Hallera. Na przełomie 1918/1919 r. współdziałał w organizowaniu obozów dla jeńców polskich we Francji. Oddelegowany do Belgii, współpracował z Komitetem Polsko-Francuskim w werbowaniu do Armii Polskiej ochotników z USA, Kanady i Brazylii. We wrześniu 1919 r. wziął udział w wojnie z bolszewikami. Chory na tyfus plamisty, leczony w szpitalu wojskowym w Przemyslu. Po opuszczeniu szpitala zgłosił się do batalionu zapasowego 51 pp Strzelców Kresowych w Przemyslu. W pułku tym walczył dalej na froncie wschodnim. W końcu 1920 r. wysłany do Wielkopolskiej Szkoły Podchorążych Piechoty w Bydgoszczy, której jednak nie ukończył z powodu choroby. Zdemobilizowany 21.09.1921 r. Następnie pracował w Izbie Kontroli Rachmistrzy Poczty i Telegrafów w Bydgoszczy. W 1932 r. założył Koło Stowarzyszenia Weteranów Armii Polskiej we Francji. Pracował też w Zarządzie Koła Oficerów 62 pp oraz w PW i WF. Członek BBWR. Od 1935 r. ponownie w wojsku w stopniu porucznika. Ukończył Szkołę Podchorążych w Sremie. Komendant Powiatowy Przysposobienia Rezerwy w Bydgoszczy /jednostka macierzysta - 62 pp/. Od kwietnia 1939 r. organizował Bydgoski Batalion Obrony Narodowej. W wojsku uzyskał dobrą opinię: "Oficer o dużej inicjatywie. Charakter silny, opanowany. Nadzwyczaj pilny. Ideowy, karny". Brał udział w wojnie 1939 r. Został ranny pod Iłowem w dniu 17.09.1939 r. Był świadkiem tzw. krwawej niedzieli w By

gdoszczy. W grudniu 1939 r. zwerbowany do konspiracji przez Kazimierza Kolbera. Po zaprzysiężeniu znalazł się w szeregach bydgoskiego "MiP" /początkowo związany też z PAP/. Mianowany zastępcą Jana Kotlewskiego - Komendanta Wojskowego Pomorskiego "MiP". Po zmobilizowaniu do Wehrmachtu, zastąpił ^{Re} go na tym stanowisku, w październiku 1943 r. Posługiwał się także tytułem "Dowódcy Wojskowego DOK VIII ". Miał również ścisłe kontakty z PAP i z Pomorskim Okręgiem AK. Podpisywał różnego rodzaju dokumenty "MiP" np. upoważnienie dla K.Kolbera /"Biały"/ do prowadzenia wstępnych rozmów scaleniowych z Delegaturą Rządu RP na Kraj /z 27.12.1943 r./, czy nominację dla Franciszka Rzyducha /"Żyd"/ na łącznika Komendy Powiatowej w Tucholi /z 1.02.1944 r./. Będąc zatrudnionym w charakterze pracownika fizycznego w "Dynamit AG Branau" sporządzał stamtąd meldunki wywiadowcze. Sporządzał też meldunki z terenu malborskiego lotniska. W drugim kwartale 1943 r. wszedł w skład podgrupy "Bałtyk 303" powstałej na bazie członków "MiP" i należącej do grupy "Bałtyk" ofensywnego wywiadu dalekosiężnego "Lombard" KG AK. Złożył po raz drugi przysięgę. Współpracował także z "Grupą Pomorskiego" wywiadu "Lombard" kierowanej przez inż. Alojzego Jędrzyckę /"Pomorski"/. Brał udział w przekazywaniu informacji o wyrzutniach i broni "V" z Bydgoszczy do Warszawy. Informacje te uzyskiwał od członka "MiP", a potem również i "Lombardu" - Romana Trągera.

Aresztowany przez gestapo bydgoskie w dniu 3.06.1944 r. Według niemieckiej policji: "Jest podejrzany o przynależność do polskiego ruchu oporu i przypuszczalnie wystawiał fałszywe papiery polskim jeńcom wojennym. Był w wojsku polskim porucznikiem". W dniu 27.09.1944 r. przewieziony do obozu koncentracyjnego Stutthof, gdzie po przybyciu i wciągnięciu do ewidencji obozowej /6.10.1944 r./, otrzymał numer 92449.

Po zlikwidowaniu okupacji niemieckiej powrócił do Bydgoszczy. Wraz ze Stanisławem Michniewiczem z "MiP", przechowywał archiwum

tej organizacji. Obawiając się represji organów bezpieczeństwa publicznego, ujawnił się przez Komisję Likwidacyjną PAP w Toruniu. Aresztowany w 1945 r. przez Wojewódzki Urząd Bezpieczeństwa Publicznego. Wielokrotnie przesłuchiwany w sprawach "MiP", a następnie zwolniony.

Zmarł 11.11.1985 r. w Bydgoszczy.

Odnaczony: Medalem Dziesięciolecia Odzyskania Niepodległości /1928 r./, Medalem Pamiątkowym za Wojnę 1918-1921 /1929 r./, Krzyżem Zasługi /1935 r./.

Żonaty z Gertrudą z d. Wanka.

AMS, Akta Pomorskiego Okręgu AK, sygn.: Z-II-1-31, Z-II-1-41, Lista transportowa, sygn.: I-II-E-15, teczki personalne więźniów, rel. M. Robińskiego; AUSC-B, Odpis skrócony aktu zgonu; CAW, t.o., sygn.: 4298, 32295 /w pisany przez siebie życiorysie wspominał nie o dezercji z wojska niemieckiego, a o dostaniu się do niewoli francuskiej/; FAPAK, Kartoteka Inspektoratu Bydgoszcz; Zbiory T. Jaszowskiego /dokumenty "MiP"/; Akta "MiP" /zbiory autora/; Chrzanowski B., "Miecz i Pług"...

(Bohdan Chrzanowski)

II. Materiały uzupełniające relacje: Dobiniński
Mieczysław

- Biogram opracowany przez Bogdanę Chrojanowskiego [w:] Słownik biograficzny konspiracji pomorskiej 1938-1945 a. 3. Tomii, 1997. ksero.

k.13.1-2

*„Słownik biograficzny konspiracji pomorskiej 1939-1945” 3, Tom III
1997 1*

Robiński Mieczysław ps. „Wilk”, „Wilczur”, „Kruk II” (1899–1985), zca kmtda i kmtdt Pomorskiego Okręgu „MiP” (ZORMiP).

Urodzony 5 VII 1899 r. w Bydgoszczy; syn Zygmunta i Pauliny z d. Wojciechowskiej. W maju 1917 r. ukończył 6 klas Gimnazjum Klasycznego. W dniu 10 VI 1917 r. został wcielony do armii niemieckiej. Po przeszkoleniu przydzielony do 42 pp i skierowany na front zachodni. W dniu 5 IV 1918 r. zdezerterował i oddał się w ręce francuskie. Następnie służył w Armii Polskiej gen. Józefa Hallera. Na przełomie 1918/1919 r. współdziałał w organizowaniu obozów dla jeńców polskich we Francji. Oddelegowany do Belgii, współpracował z Komitetem Polsko-Francuskim w werbowaniu do Armii Polskiej ochotników z USA, Kanady i Brazylii. We wrześniu 1919 r. wzięty udział w wojnie z bolszewikami. Chory na tyfus plamisty, leczony w szpitalu wojskowym w Przemyślu. Po opuszczeniu szpitala zgłosił się do batalionu zapasowego 51 pp Strzelców Kresowych w Przemyślu. W pułku tym walczył dalej na froncie wschodnim. W końcu 1920 r. został wysłany do Wielkopolskiej Szkoły Podchorążych Piechoty w Bydgoszczy, której jednak nie ukończył z powodu choroby. Zdemobilizowany 21 IX 1921 r. Odtąd pracował w Izbie Kontroli Rachmistrzów Poczty i Telegrafów w Bydgoszczy. W 1932 r. założył Koło Stowarzyszenia Weteranów Armii Polskiej we Francji. Pracował też w Zarządzie Koła Oficerów 62 pp oraz w PW. Był członkiem BBWR. Od 1935 r. ponownie służył w wojsku w stopniu porucznika. Ukończył Szkołę Podchorążych w Śremie. Był komendantem powiatowym Przesposobienia Rezerwy w Bydgoszczy (jednostka macierzysta — 62 pp). Od kwietnia 1939 r. organizował Bydgoski Batalion Obrony Narodowej. W wojsku uzyskał dobrą opinię: „Oficer o dużej inicjatywie. Charakter silny, opanowany. Nadzwyczaj pilny. Ideowy, karny”. Brał udział w wojnie 1939 r. Został ranny pod Iłowem w dniu 17 IX 1939 r. Był świadkiem tzw. krwawej niedzieli w Bydgoszczy. W grudniu 1939 r. został zwerbowany do konspiracji przez Kazimierza Kolbera ps. „Biały”. Po zaprzysiężeniu znalazł się w szeregach bydgoskiego „MiP” (początkowo związany też z PAP). Mianowany zca Jana Kotlewskiego — Komendanta Wojskowego Pomorskiego „MiP”. Po zmobilizowaniu Kotlewskiego do Wehrmachtu w październiku 1943 r. Robiński zastąpił go na tym stanowisku. Posługiwał się także tytułem „Dowódcy Wojskowego DOK VIII”. Miał również ścisłe kontakty z PAP oraz z Pomorskim Okręgiem AK. Podpisywał różnego rodzaju dokumenty „MiP” np. upoważnienie dla K. Kolbera do prowadzenia wstępnych rozmów scaleniowych z Delegaturą Rządu RP na Kraj (z 27 XII 1943 r.), czy nominację dla Franciszka Rzyducha ps. „Żyd” na łącznika Komendy Powiatowej w Tucholi (z 1 II 1944 r.). Będąc zatrudnionym w charakterze pracownika fizycznego w „Dynamit AG Braunau” sporządzał stamtąd meldunki wywiadowcze. Sporządzał też meldunki z terenu malborskiego lotniska. W drugim kwartale 1943 r. wszedł w skład podgrupy „Bałtyk 303” powstałej na bazie członków „MiP” i należącej do grupy „Bałtyk” ofensywnego wywiadu dalekosiężnego „Lombard” KG AK. Złożył po raz drugi przysięgę. Współpracował także z „Grupą Pomorskiego” wywiadu „Lombard” kierowanej

Kobiński Stanisław

2

przez inż. Alojzego Jędrzykę przybr. nazw. „Pomorski”. Brał udział w przekazywaniu informacji o wyrzutniach i broni „V” z Bydgoszczy do Warszawy. Informacje te uzyskiwał od członka „MiP”, a potem również i „Lombardu” — Romana Trągera.

Aresztowany został przez gestapo bydgoskie w dniu 3 VI 1944 r. Według zapisu niemieckiej policji był „podejrzany o przynależność do polskiego ruchu oporu i przypuszczalnie wystawiał fałszywe papiery polskim jeńcom wojennym. Był w wojsku polskim porucznikiem”. W dniu 27 IX 1944 r. przewieziony do obozu koncentracyjnego Stutthof, gdzie po wciągnięciu do ewidencji obozowej (6 X 1944 r.) otrzymał nr 92449.

W marcu 1945 r. powrócił do Bydgoszczy. Wraz ze Stanisławem Michniewiczem z „MiP” przechowywał archiwum tej organizacji. Obawiając się represji organów bezpieczeństwa publicznego, ujawnił się przed Komisją Likwidacyjną PAP w Toruniu. W 1945 r. został aresztowany przez Wojewódzki Urząd Bezpieczeństwa Publicznego. Wielokrotnie przesłuchiwany w sprawach „MiP”, a następnie zwolniony.

Zmarł 11 XI 1985 r. w Bydgoszczy. Żonaty z Gertrudą z d. Wamka.

Odznaczony Medalem Dziesięciolecia Odzyskanej Niepodległości (1928), Medalem Pamiątkowym za Wojnę 1918–1921 (1929), Krzyżem Zasługi (1935).

AMSt., Akta Okr. Pom. AK, sygn. Z-II-1-31, Z-II-1-41, Lista transportowa, sygn. I-IIIE-15,teczki personalne więźniów, rel. M. Robińskiego; AUSC-B, Odpis skrócony aktu zgonu; CAW, T. os. sygn. 4298, 32295 (w pisany przez siebie życiorysie wspominał o dezercji z wojska niemieckiego i o dostaniu się do niewoli francuskiej); AP AK, Kartoteka Insp. Bydgoszcz; Zbiory T. Jaszowskiego Dokumenty „MiP” (odpisy w zbiorach autora); Ch r z a n o w s k i B., *Działalność organizacji „Miecz i Pług” w latach 1939–1945*, [w:] *Walka podziemna...*, s. 273–288.

Bogdan Chrzanowski

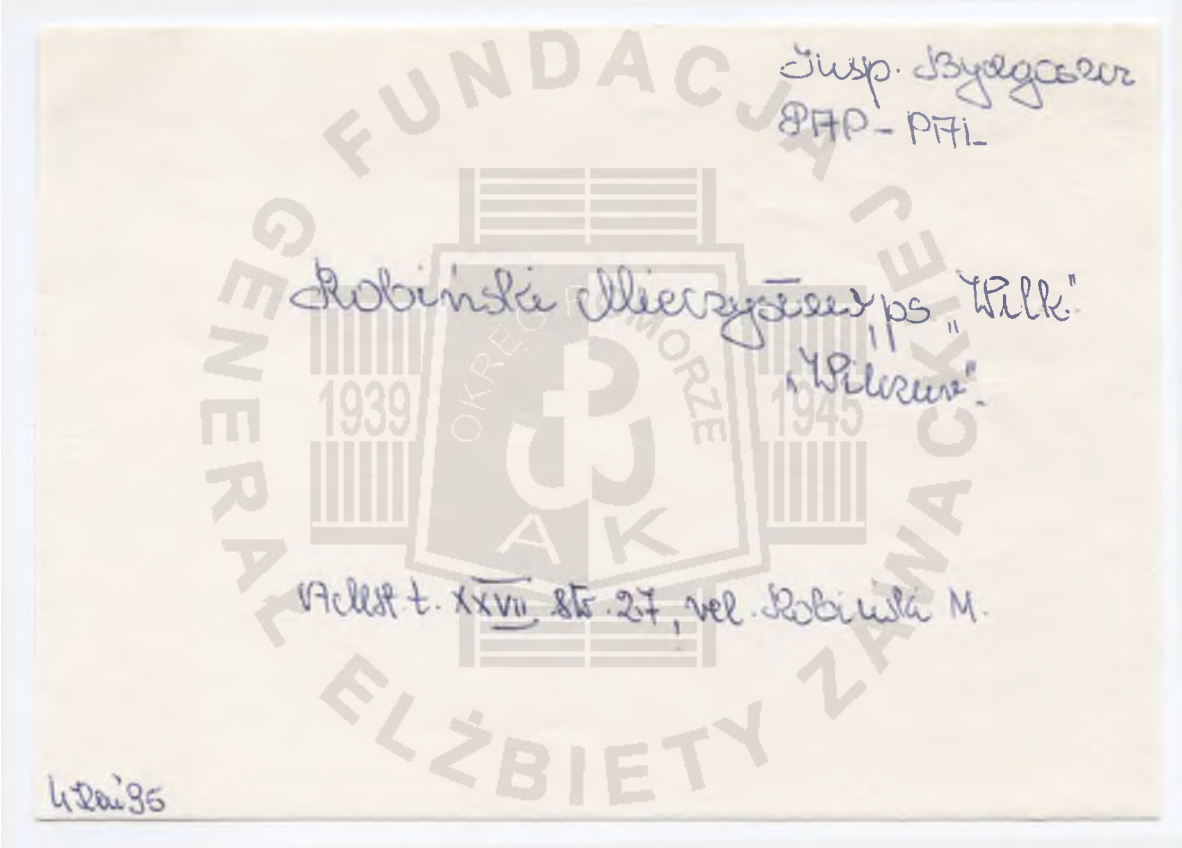
T. M. 988/1722 Pom.

Bydgoszcz

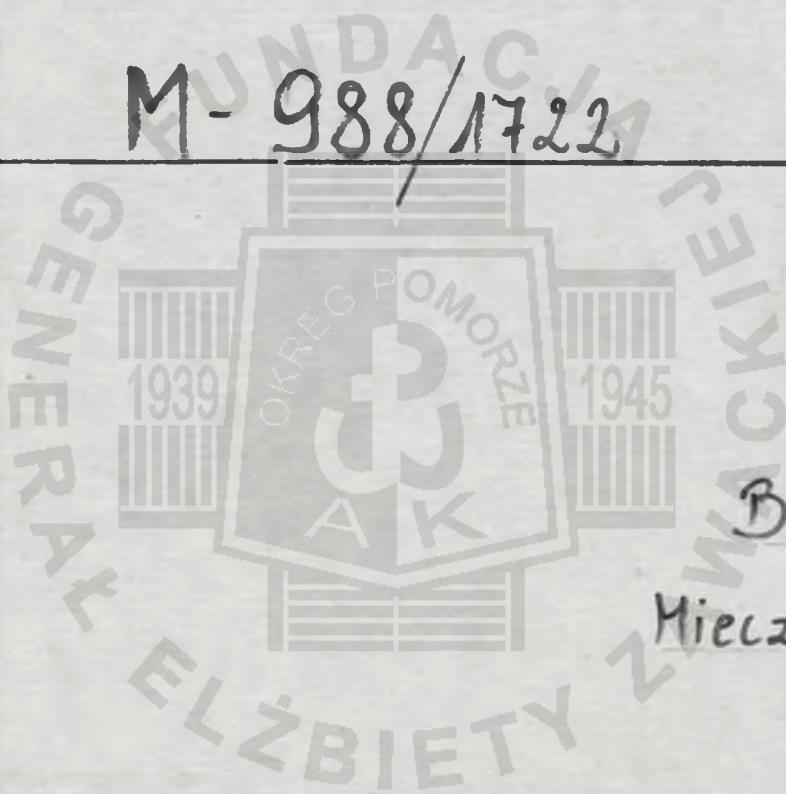
Robiński Mieczysław
Własnoręczne karty informacyjne
k. 1

M-988/1722

Bydgoszcz
Miecz i Piłg

ROBIŃSKI Mieczysław
ps. „Wilczur” „Kruk II”

Robiński Mieczysław ps. "Wilczur", "Kruk II"

ZESKANOWANE

